

Sygn. akt IV U 1344/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Górczyńska-Bebłot

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Oliwia Rajewska

po rozpoznaniu w dniu 2 listopada 2017 roku w Częstochowie

sprawy B. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 30 sierpnia 2017 roku Nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 30 sierpnia 2017 roku Nr (...) i przyznaje ubezpieczonej B. L. prawo do emerytury od dnia 1 sierpnia 2017 roku.

Sygn. akt IV U 1344/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił ubezpieczonej B. L. prawa do emerytury. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona nie spełnia warunków wymaganych art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999r. uznał za udowodnione okresy składkowe w wymiarze 22 lat, 3 miesięcy i 20 dni, w tym 14 lat, 8 miesięcy i 23 dni pracy wykonywanej w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych. ZUS wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych zaliczono okresy zatrudnienia od 1 lutego 1983r. do 10 kwietnia 1988r. oraz od 12 października 1988r. do 31 grudnia 1998r. po wyłączeniu zasiłków chorobowych przypadających po dniu 14 listopada 1991r. Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonej do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 14 grudnia 1979r. do 31 stycznia 1983r. na stanowisku robotnika przyuczenia do zawodu prządki oraz przędzacz pomoc, albowiem wymienione stanowiska są niezgodne z powołanym wykazem resortowym.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona. Argumentowała, że w okresie od 14 grudnia 1979r. do 31 stycznia 1983r. pracowała jako prządka i pomoc prządki w warunkach szczególnych.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, wywodząc jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

B. L. urodziła się (...), wniosek o emeryturę zgłosiła w dniu

8 lutego 2016r. Organ rentowy uznał za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999r. okresy składkowe w wymiarze 22 lat, 3 miesiące i 20 dni, w tym 14 lat, 8 miesięcy i 23 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (od

1 lutego 1983r. do 10 kwietnia 1988r. oraz od 12 października 1988r. do 31 grudnia 1998r. po wyłączeniu okresów zasiłków chorobowych: 3 grudnia 1991r., od 3 stycznia 1992r. do

9 stycznia 1992r., od 14 lutego 1992r. do 28 lutego 1992r., 16 marca 1992r., od 2 kwietnia 1992r. do 7 kwietnia 1992r., od 13 lipca 1992r. do 23 lipca 1992r., 28 lipca 1992r.,

19 listopada 1992r., od 5 kwietnia 1994r. do 16 kwietnia 1994r., od 5 czerwca 1995r. do

30 czerwca 1995r., od 1 lipca 1996r. do 31 sierpnia 1996r., od 26 czerwca 1997r. do 11 lipca 1997r., od 22 października 1997r. do 30 listopada 1997r., od 19 maja 1998r. do 19 czerwca 1998r., od 7 października 1998r. do 10 października 1998r., od 10 grudnia 1998r. do 31 grudnia 1998r., w ilości 8 miesięcy i 15 dni). Odwołująca nie jest członkiem OFE.

(v. akta ZUS).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust.1. Ust. 2 art. 32 ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz

o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. W ust. 4 powołanego art. 32 ustawy wskazano, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do uzyskania prawa do emerytury wymagany jest dla kobiety okres zatrudnienia w wymiarze 20 lat (§3). Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnie wiek emerytalny, wynoszący dla kobiet 55 lat, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych (§ 4 ust.2). Praca w warunkach szczególnych winna być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku (§ 2 ust. 1).

Ubezpieczona spełnia wszystkie powołane wyżej warunki do uzyskania prawa do emerytury, bowiem do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęła okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze przekraczającym 20 lat, w tym ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych oraz w dniu (...) ukończyła 55 lat. Ponadto odwołująca nie jest członkiem OFE.

Organ rentowy uwzględniając ubezpieczonej do stażu pracy w warunkach szczególnych okres od 12 października 1988r. do 31 grudnia 1998r. nieprawidłowo wyłączył okresy zwolnień chorobowych przypadające 3 grudnia 1991r., od 3 stycznia 1992r. do

9 stycznia 1992r., od 14 lutego 1992r. do 28 lutego 1992r., 16 marca 1992r., od 2 kwietnia 1992r. do 7 kwietnia 1992r., od 13 lipca 1992r. do 23 lipca 1992r., 28 lipca 1992r.,

19 listopada 1992r., od 5 kwietnia 1994r. do 16 kwietnia 1994r., od 5 czerwca 1995r. do

30 czerwca 1995r., od 1 lipca 1996r. do 31 sierpnia 1996r., od 26 czerwca 1997r. do 11 lipca 1997r., od 22 października 1997r. do 30 listopada 1997r., od 19 maja 1998r. do 19 czerwca 1998r., od 7 października 1998r. do 10 października 1998r., od 10 grudnia 1998r. do 31 grudnia 1998r. (łącznie 8 miesięcy i 15 dni). Okres pracy w warunkach szczególnych od 12 października 1988r. do 31 grudnia 1998r. winien zostać uwzględniony bez wyłączenia okresów zasiłków chorobowych, co oznacza, że okres pracy ubezpieczonej w warunkach szczególnych przekracza 15 lat. Odwołać się w tym miejscu należy do poglądu Sądu Najwyższego, który podzielił Sąd orzekający w niniejszej sprawie, że wykazanie w dniu

1 stycznia 1999r. określonego w art. 184 ustawy z 1998r. o emeryturach i rentach z FUS okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004r. czyli z pominięciem okresów zasiłków chorobowych. Sytuacja osób wymienionych w art. 184 ustawy, opisywana jako ekspektatywa prawa podmiotowego, polega na spełnieniu się tylko części stanu faktycznego koniecznego do nabycia prawa, które poprzedza i zabezpiecza przyszłe prawo podmiotowe. Ochrona ekspektatywy może wynikać z jej istoty, lecz może także zyskiwać wzmocnienie w prawie. Funkcję takiego wzmocnienia spełnił art. 184 ustawy emerytalno-rentowej wobec pozostających w toku stosunków nabywania prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach przed dniem 1 stycznia 1999r. W przepisie tym ustawodawca utrzymał sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymywania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa nie mogła wygasnąć wskutek nowej regulacji ustalania stażu pracy w szczególnych warunkach (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010r., sygn. II UK 313/09, LEX nr 604213; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011r., sygn. I UK 12/11, LEX nr 989126).

Ubezpieczona spełnia wszystkie warunki do przyznania emerytury, a zatem Sąd orzekł jak w sentencji wyroku w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i przepisy powołane w toku uzasadnienia.